

den, at der skulde slet ikke blive Tale om at udstede nogen Obligation fra Laantagerens; altsaa Husmandens, Side til Kreditforeningen, nej, man skulde blot transportere Statsobligationen til Kreditforeningen. Vilde jeg blive forbausset over de ny Kreditforeningsprincipper, der skulde indføres, hvis man bliver staaende ved, at man havde uamortisable Obligationer lige til $\frac{3}{5}$ af Værdien, saa vilde jeg blive endnu meget mere forbausset, hvis man vil indrette Kreditforeninger til $\frac{9}{10}$ af Værdien; $\frac{9}{10}$ af Værdien skal Staten tage Obligation for, og saa skulde den transportere en Del af disse Obligationer over til Kreditforeningerne, transportere en Del af Obligationen til Kreditforeningen og selv beholde Resten. Det løber rundt for mig, jeg kan som Forretningsmand ikke forstaa, hvorledes man tænker sig det. Og den ærede Minister føjede yderligere til, at naar man allerede nu kan udstede Kreditforeningsobligationer, som ikke ere amortisable, saa kunde han ikke forstaa, hvorfor man ikke skulde kunne gøre denne hele Transaktion. Det kan man overhovedet ikke, undtagen vel at mærke hvis man holder sig inden for $\frac{1}{3}$ af Vurderingssummen, saa kan man udstede uamortisable Obligationer, men ellers ikke. Jeg kan ikke forlange, at den ærede Minister skal være synderlig inde i Kreditforeningsforhold, og han har ogsaa tydelig nok ved sine Udtalelser lagt for Dagen, at han ikke er det, men saa vilde det dog være rimeligt at tage noget Hensyn til dem, der forstaa sig paa disse Sager.

Hvad i øvrigt Spørgsmaalet angaar om, hvorvidt man skal optage Statslaan eller ordne Sagen paa den Maade med Kreditforeningen, saa ved den ærede Minister meget vel ogsaa af mine Udtalelser i Dag, at jeg er aldeles enig med ham i, at det er uheldigt, meget uheldigt at optage smaa Statslaan. Men er det ikke endnu uheldigere og ret upassende for Staten at indlade sig paa at gaa den Omvej at gaa til Kreditforeningerne? Det var Spørgsmaalet og slet ikke det, om jeg overhovedet fandt det rigtigt at udstede Statslaan paa 2 Millioner om Aaret, thi det er jeg ganske enig med den ærede Minister i, at det er en meget uheldig Foranstaltning. — Saa gjorde den ærede Minister nogle Bemærkninger om dette Forhold at garantere Kapital og Rente. Ministeren sagde, at det kunde siges, men ikke ske, at der var Forskel paa, om man havde garanteret Renten eller Kapitalen, og han nævnedes i Forbindelse dermed, at det kunde være et

Spørgsmaal, om Husmandskreditforeningens Statutter og Loven skulde forstaaes paa den Maade, at man ikke skulde blive ved at svare Renten bestandig, indtil Kapitalen var indfriet. Det kan være, at det er et Spørgsmaal, det er meget muligt, men det er i ethvert Tilfælde aldeles ikke det, det her drejer sig om, og jeg har aldeles ikke bragt dette Spørgsmaal paa Bane af anden Grund end den, at den højtærede Minister sagde, at der overhovedet ingen Forskel var paa at garantere Kapital og Rente. Dertil knyttede jeg nogle Bemærkninger, men min Hovedindvending er netop den, at jeg vil ikke udstække Statens Garanti over det nødvendige, jeg vil overhovedet ikke have, at Staten skal have yderligere Garanti end den, der hidtil er given, netop den Garanti, der er given Husmandskreditforeningerne og intet videre. — Saa sagde den ærede Minister, at han kunde ikke forstaa, at man overhovedet vilde gøre Indvendinger mod dette, at man gav Statsgaranti her, thi Staten havde jo udredet Pengene og kunde ikke blive stillet værre; naar den havde udredet dem, saa kunde den sagtens gaa i Kaution for at faa dem tilbage. Jeg vil sige, at jeg havde egentlig ikke tænkt mig et saadant Argument fremsat fra den ærede Minister og navnlig ikke fremsat i Landstinget, thi det maatte kunne forstaaes, at der her sikkert vilde være nogle, der kunde gribe dette Argument og vise, at det overhovedet ingen som helst Betydning har. Thi hvad er Spørgsmaalet? Spørgsmaalet er jo netop, om vi nu paa dette Tidspunkt skulle indlade os paa hele denne Foranstaltning med at gøre Udlæget og gøre alt dette for saa bag efter atter at gøre en eller anden Foranstaltning for at skaffe os Pengene tilbage. Det er det, Spørgsmaalet drejer sig om, om vi overhovedet skulle gaa ind paa hele denne Sag, paa at gøre alle disse Foranstaltninger, og navnlig ogsaa, om man principmæssig, ikke for de enkelte Laans Skyld, kan indlade sig paa Garantien. Det, som jeg stærkt og stærkest har fremhævet, det er netop de Konsekvenser, der ville flyde af, at man her gaar ind derpaa og maaske indlader sig paa at garantere de Obligationer, som de vedkommende Kreditforeninger udstede, idet jeg straks gjorde opmærksom paa, at det nødvendigvis maatte medføre, at de andre Kreditforeninger og andre Medlemmer af den samme Kreditforening vilde forlange den samme Garanti, og at man derved kom ind paa noget, der gaar langt, langt ud over det Spørgsmaal, om man nu skulde